

ASSOCIATION OF EUROPEAN
JOURNALISTS – BULGARIA

Резултати от допитване сред регионални журналисти

АЕЖ-България

9 Октомври 2015 г.

За допитването

- Период: юли-август 2015 г.
- Разпространено сред 50 регионални журналисти от цялата страна
- Попълнили: 31 журналисти от Варна, Бургас, Стара Загора, Враца, Видин, Свиленград, Смолян, Казанлък и др.
- Част от националното Проучване за свобода на словото 2015 г. проведена онлайн сред 143 журналисти

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

- 81% от анкетираните посочват, че регионалните медии са обект на цензура;
- Най-често това се отнася за регионални теми – както бизнес-икономически, така и административно политически;
- Над една трета от анкетираните се самоцензурират, а спирането на готови материали или предложения за отразяване са нередки явления;
- Заплахите към журналистите са широко разпространени, като най-често те биват заплахи със съдебно преследване и уволнение, но и физически. Източниците им на първо място са политически лица, следвани от местни бизнесмени и общински власти и криминални организации;
- Повече от половината анкетирани журналисти лично са ставали обект на заплахи.

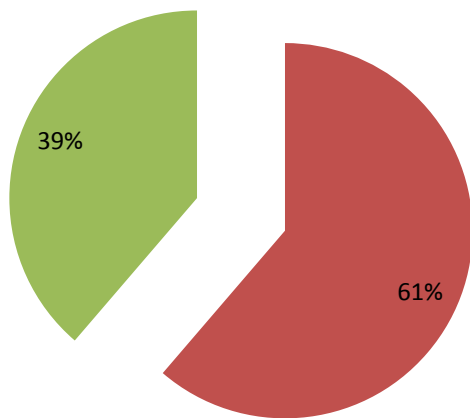
ОСНОВНИ ИЗВОДИ

- Мнозинството от издателите и собствениците на регионални медии са в пряк контакт с местните политически и общински власти;
- По-голямата част от медиите, в които работят анкетираните журналисти, разчитат на финансиране от страна на общинските власти и политическите партии под формата на договори за информационно обслужване и политическа реклама. Някои от журналистите посочват, че съществува и финансиране “на ръка”;
- Според 91% от анкетираните, в градовете им има политически ориентирани медии;
- Спирането на материали на централно ниво се случва основно заради липса на интерес към регионалната тематика, но и заради застъпени бизнес/политически интереси;
- Независимо от съществуващия натиск, близо две трети от анкетираните посочват, че журналистически материали са довели до положителна промяна в града/региона, в който работят.

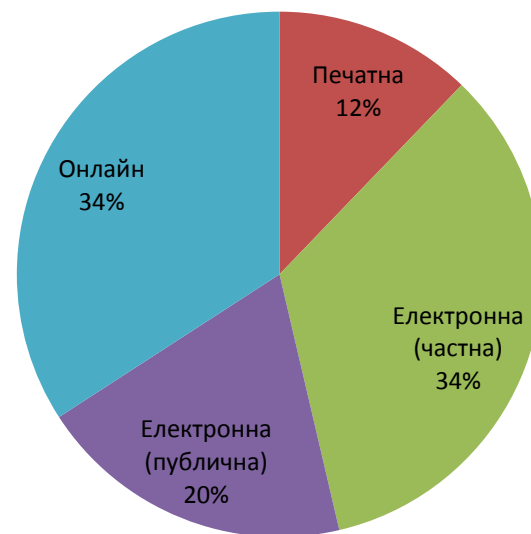
Профил на анкетираните

Вие сте:

■ Вие сте... ■ Жена ■ Мъж

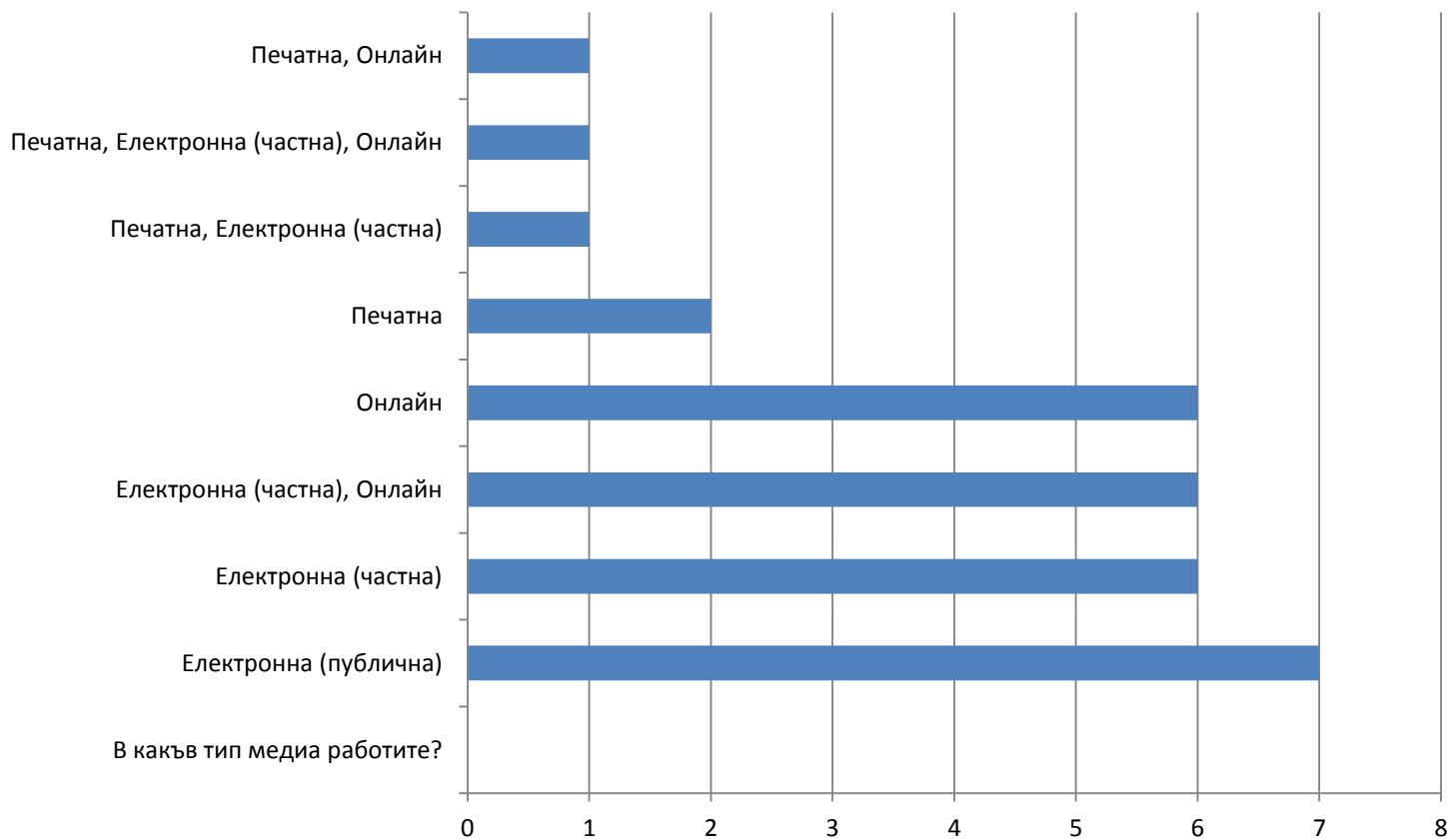

В какъв тип медиа работите?

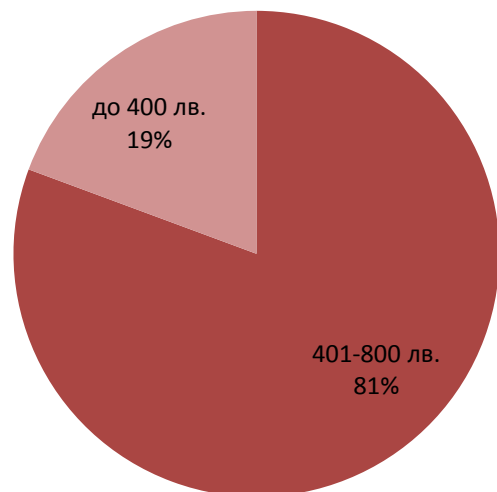
Профил на анкетираните

В какъв тип медиа работите?

Условия на труд

Средна заплата в сектора

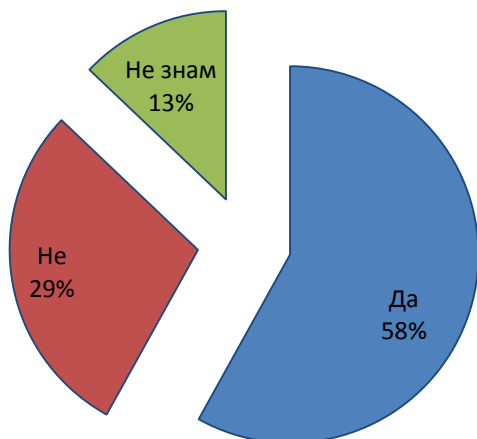

Алтернативи за реализация

Отношения с местни власти/политически партии

Контакти на политици с издатели

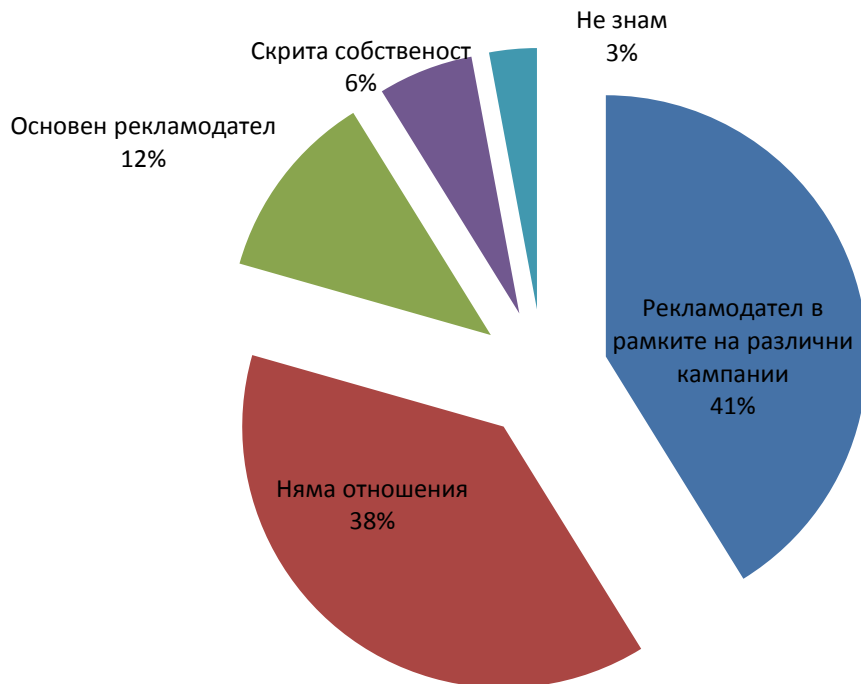
Резултати:

- Служебни контакти, за отразяване, отразяване, кампании, идеи, концепции
- Няма разделение на политическа, икономическа власт и медии. Последните са просто проводник на популистки идеи, а не коректив на властите.
- Договори за реклама, медийно отразяване, участие по проекти и всичко това, което формира прихода на едно медийно предприятие.
- Контактът е само по ЗДОИ и тоне винаги
- Пълно спиране на критични текстове насочени към гореизброените личности, цензура и натиск за пренаписване в положителна светлина на други текстове. Налагане на имена на удобни за властта журналисти, които да работят в съответната медия, за сметка на други, които си вършат работата по правилата.
- Резултатите са по-скоро положителни, защото в разговорите им се раждат съвместни инициативи за града и региона.

Отношения с едрия бизнес

Отношения едър бизнес-медиа

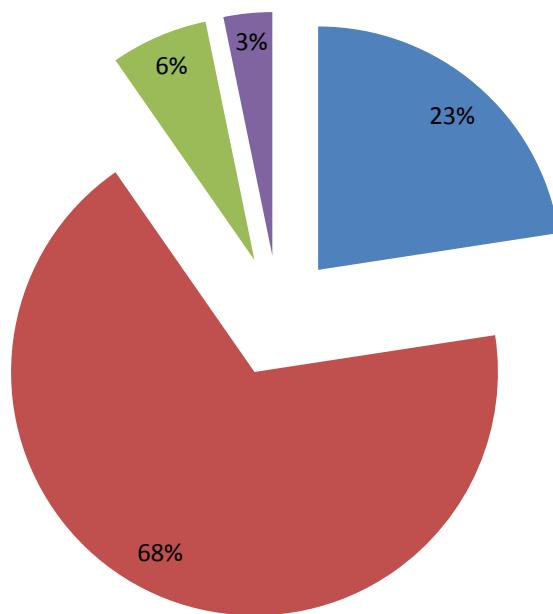

ASSOCIATION OF EUROPEAN
JOURNALISTS – BULGARIA

Отношения с местни власти/политически партии

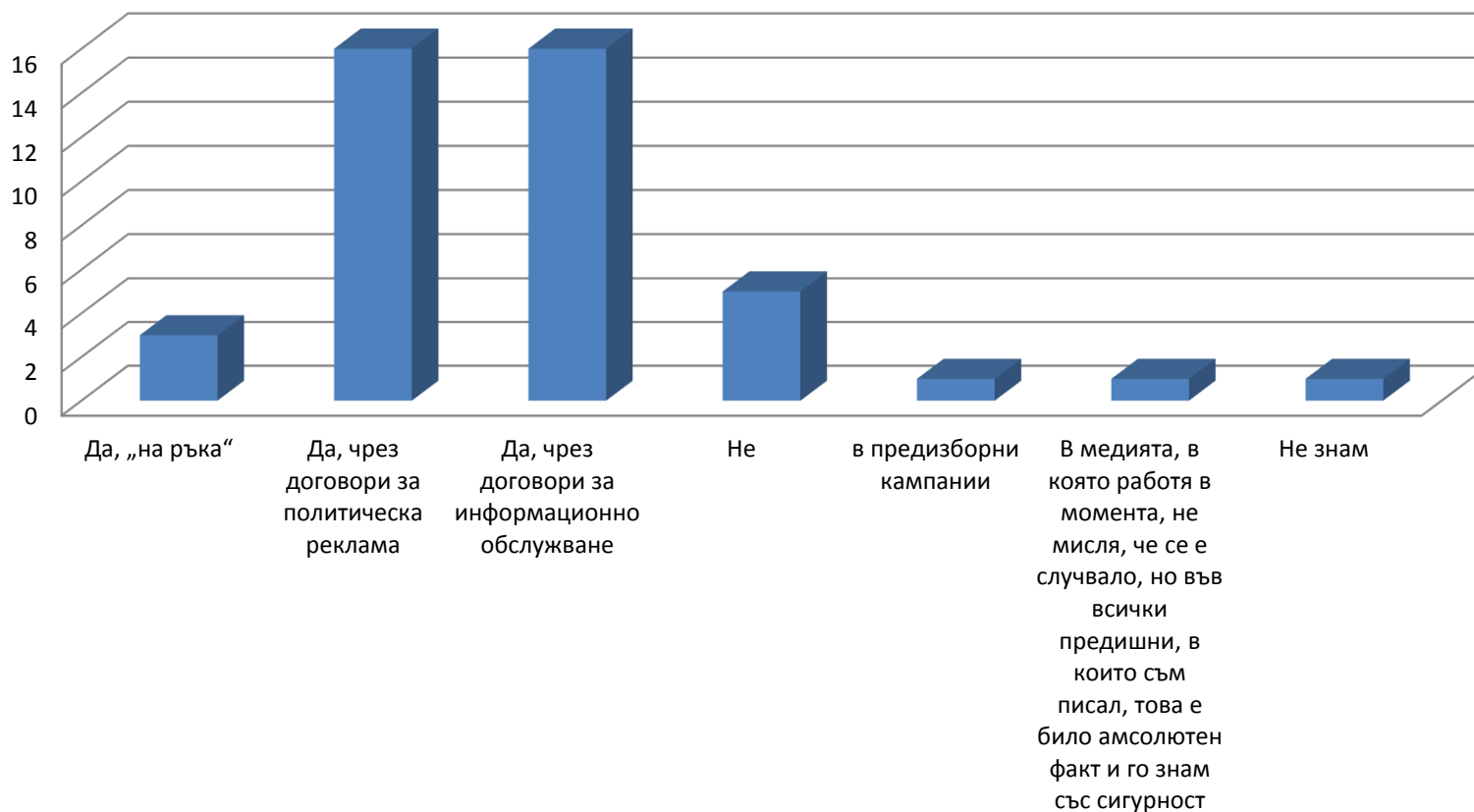
Има ли в града ви политически ориентирани медии?

■ Да, всички са ориентирани към някои от партиите ■ Да, някои, но не всички ■ Не знам ■ Не, всички медии за независими

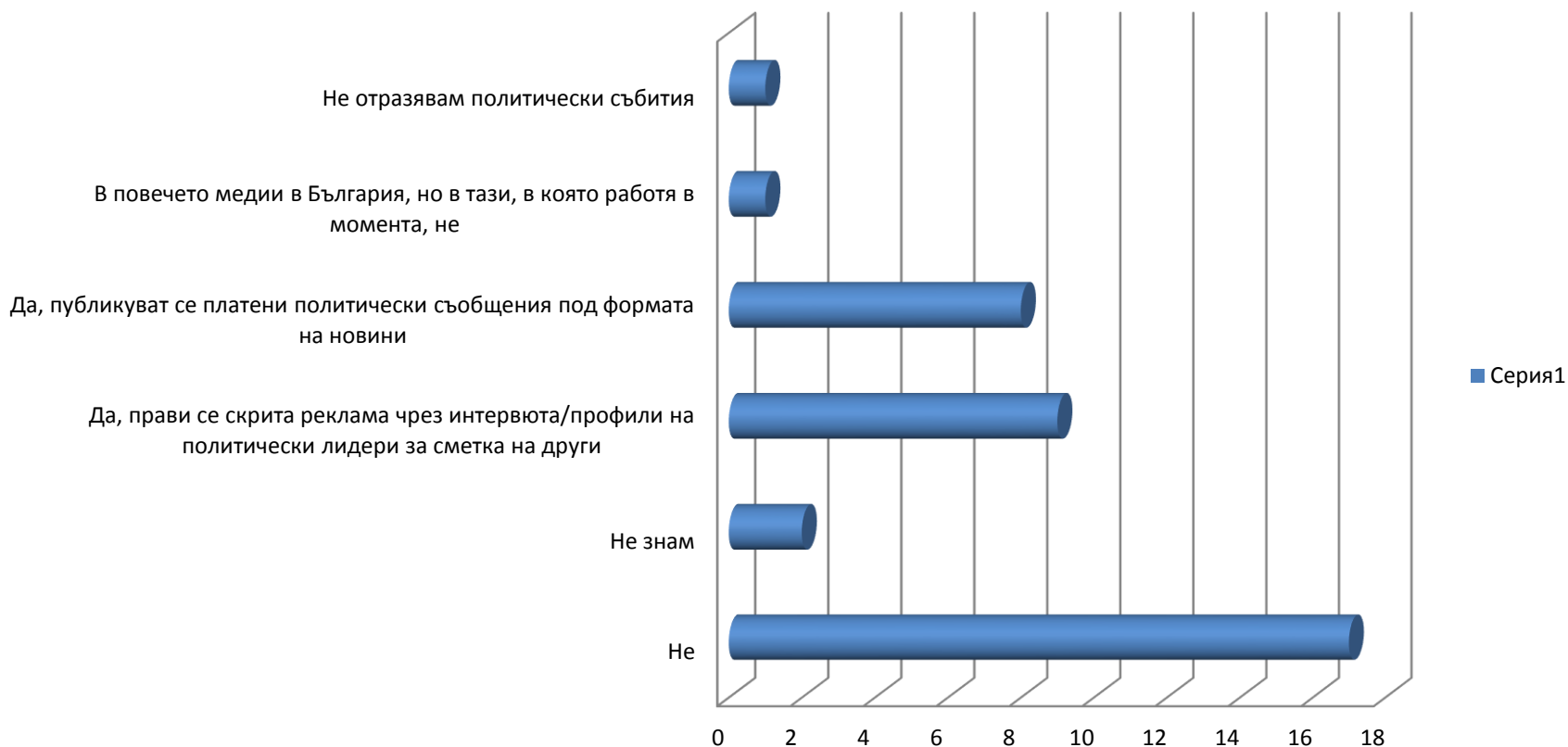
Отношения с местни власти/политически партии

Финансиране на медиата от кметове, общински съветници, депутати

Нарушения в предизборна кампания

Нарушения в предизборна кампания

Нарушения в предизборна кампания: Примери

- Предизборно говорене в медиите и заплащане за отразяване преди старта на кампанията
- Медия официално обявява че партиите ще получат 15% отстъпка от цената за отразяване, ако сами си пишат и изпращат материалите
- Във Враца медия продава Фейсбук страницата си за кампанията на цена от 5 хил. лева. Срещу тази цена кандидатът ще бъде поставен на корицата на фен страницата на медията
- Независимо от изискването за изпращане и публикуване на писмени оферти за политическа реклама, широко разпространена практика е да се правят устни договорки на базата на пазарлъци между медиите и политическите партии, а дори и при наличието на официални оферти, да се дават пари “на ръка” или да се заплаща по-малко от обявената оферта
- Смесване на журналистическа работа с привличане на реклама
- Ударно разпределяне на публични средства по договори за информационно обслужване от началото на годината, като включитено някои договори съдържат изискване за “поддържане на добрия имидж” на общинската администрация за срок от 3-5 години

ASSOCIATION OF EUROPEAN JOURNALISTS – BULGARIA

Нарушения в предизборна кампания: Примери

Старият

Оригиналът!

Romantica
PARK HOTEL & SPA SVILENGRAD
тел. 037977777, факс: 037970707

ЕФКО
ЕКОЛОГИЧНО СЪВЕЩАНИЕ

Най-висока категория, най-ниска цена!
Корпоративни и индивидуални проекти
САРАНАЙЕВ

МОСТ

Internet on BurdenisNet

ISSN 1310-3156

РЕГИОНАЛЕН ВЕСТНИК - СВИЛЕНГРАД, ЛЮБИМЕЦ

ЦЕНА 0.50 ЛЕВА

ГОДИНА XIX, БРОЙ 14 (945) 6.4.2012 г.

Масови съкращения във Винпрома

Най-голямото предприятие в Любимец прекрати производството

Масови съкращения са предприети в най-голямото предприятие в Любимец – Винварска фабрика „Саклар“. Предприемателят се освобождава от работна сила популяризирана от политиката на Демократичната партия през септември на Демократичния съюз на 23 април.

Винпрома, който тази година трябва да чества 75 години от основаването си, претърпява производствено и бизнесно налягане и остава като опустошен център в структурата на холдинга „Бургерс груп“, чиято собственост принадлежи на Демократичния съюз.

Направиме промени, които биха променили от решението ни да отпразнуваме разходите и на двете винарски иби – „Домени Мендари“ и „Домени

Кметът на Свиленград Георги Манолов връчва подаръци на влиятелния президент Георги Първанов, който дойде тук за среща с активисти на БСП от няколко общини от Хасковска област. Подробноста на 4 стр.

На страница 2

Дядо Неделчо Бойков закръгли стоте

Първа за няколко поздравка статистика фронтовика ветерани от войната. Четете за най-издаваният път в общината на 5 страницата

4 нови митничари назначени след конкурс

За пръв път жена ще работи рентген в Митница Свиленград

Четири нови митничари започват работа в селищния районски митнически пункт в Свиленград след конкурс за двама млади и един старей разследващ митничари за работна степен и митнически инспектор.

От 1 април на работна в Агенция Бюна от Моментад, Тя започва като млада разследваща в Митническо бюро – Кърдарица. След започва на гон. Висока Висока от 9 април на започва Дана Данаев, чията специализация новоназначените колеги да работят в специална контролна служба, назначаване двете в Бюло отпрати от митническата служба, мит от МВР. Ця работна заедно с полцията, подържа митни-

ПЪРВИНА... РЕЧЕ

Президентски избори. Предишния ден-два преди изборите... (The text continues with a commentary on the election process and the role of the media.)

20 души в Свиленград кърват незаконно оръжие

25 ЛИПЦАТА ОТ ЦЕНАТА НА ВСИЧКИ СТОКИ 10% ОТСТЪПКА от 26 до 31 май

20 Сигурен БУДЕНЕВ МЕСОКОМБИНАТ СВЯЛЕНГРАД

МОСТ

ГОДИНА VII, БР. 20 /300/ 23.05. - 30.05.2014 г. Цена 0.50 лв.

Арестуваха зам.-шефа на митницата

На 21 май 2014 г. ДЛНС и прокуратурата провериха съвместно операцията на митницата в Митница Свиленград по досъдебно производство, свързано с организирана престъпна група, извършваща контрабанда с оръжията. Проверката е извършена от специални служби на ДЛНС.

Мажоретките отново на европейско!

ТОПНОЕ ПАМУКОВ Достава дълга за огрев 57 лева за куб. метър

МАГАЗИН ЯНА ПРЕДЛАГА ВАЛОНИ С ХЕЛИЙ ЗА СПЕЦИАЛНИ И ТЪРЖЕВНИ ТОВОДИ

ДЕК 1 КРАТНО КРЕДИТНО ООД. ПУЛТОВИ ЦЕНЕ В ТОРБУ-25 кг и 50 кг Писък и фицк Шени, ванили, трюби Тухли, марципи Тополюсионци на „Бунит“ Услуги с кран и самосвал

ПРОФИ ВИКЕ РЕМОНТ И ПРОДАЖБА НА ВЕЛОСИПЕДИ

Енергас ТАХИ ЕНЕРЖИТИК

РЕСТОРАНТ МОСТА Свиленград, тел. 0887 305444, 0878 355500

България няма време за губене 18

15 КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ За! справедлива България социална Европа

ИЗБОРИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ 2014

МАГАЗИН ЯНА ПРЕДАВА АПАРТАМЕНТИ

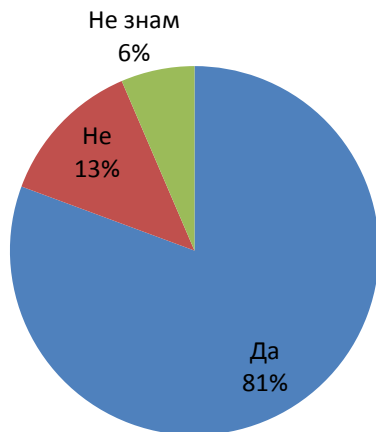
0800 147 47

Нарушения в предизборна кампания: Примери

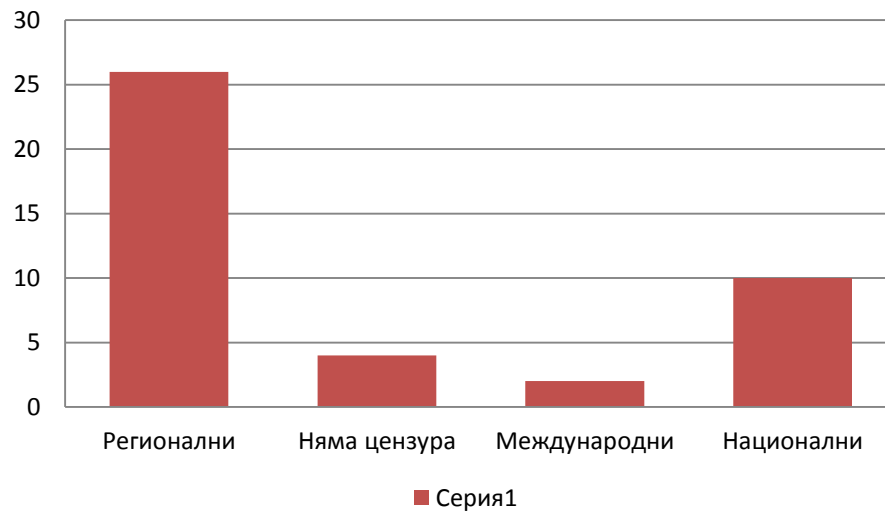

Цензура

Цензурирани ли са регионалните медии?

В кои теми надделява цензурата?

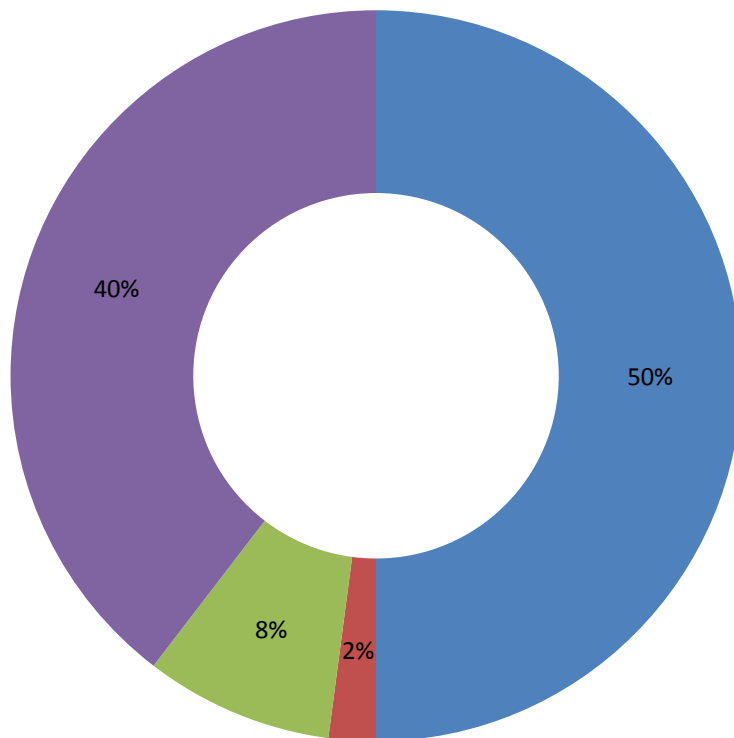

Цензура

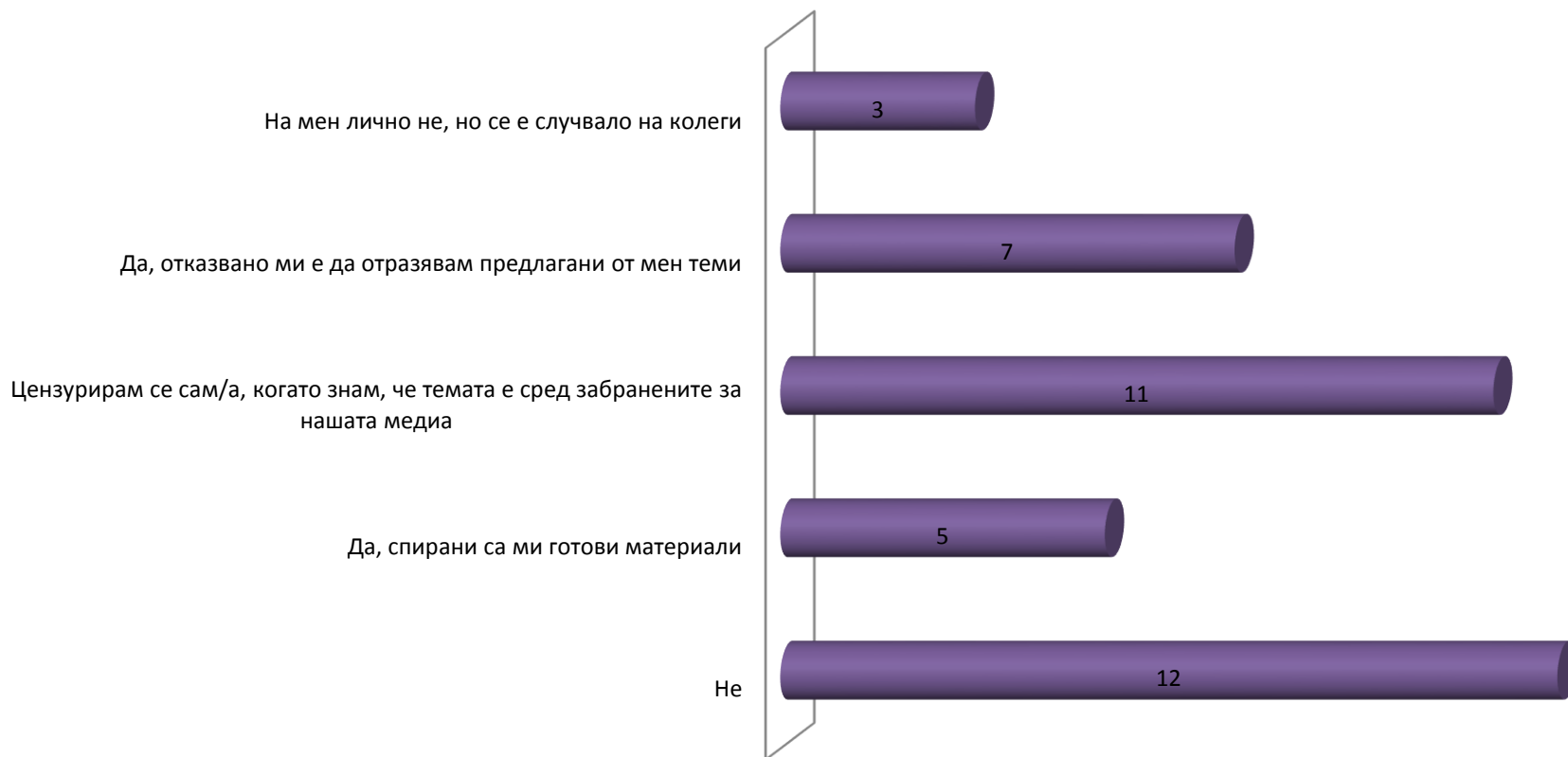
Цензурата на местно ниво обхваща:

■ Административни/политически теми ■ Автоцензура ■ Няма цензура ■ Бизнес/икономически теми

Цензура

Ограничавани ли сте да пишете по дадени теми?

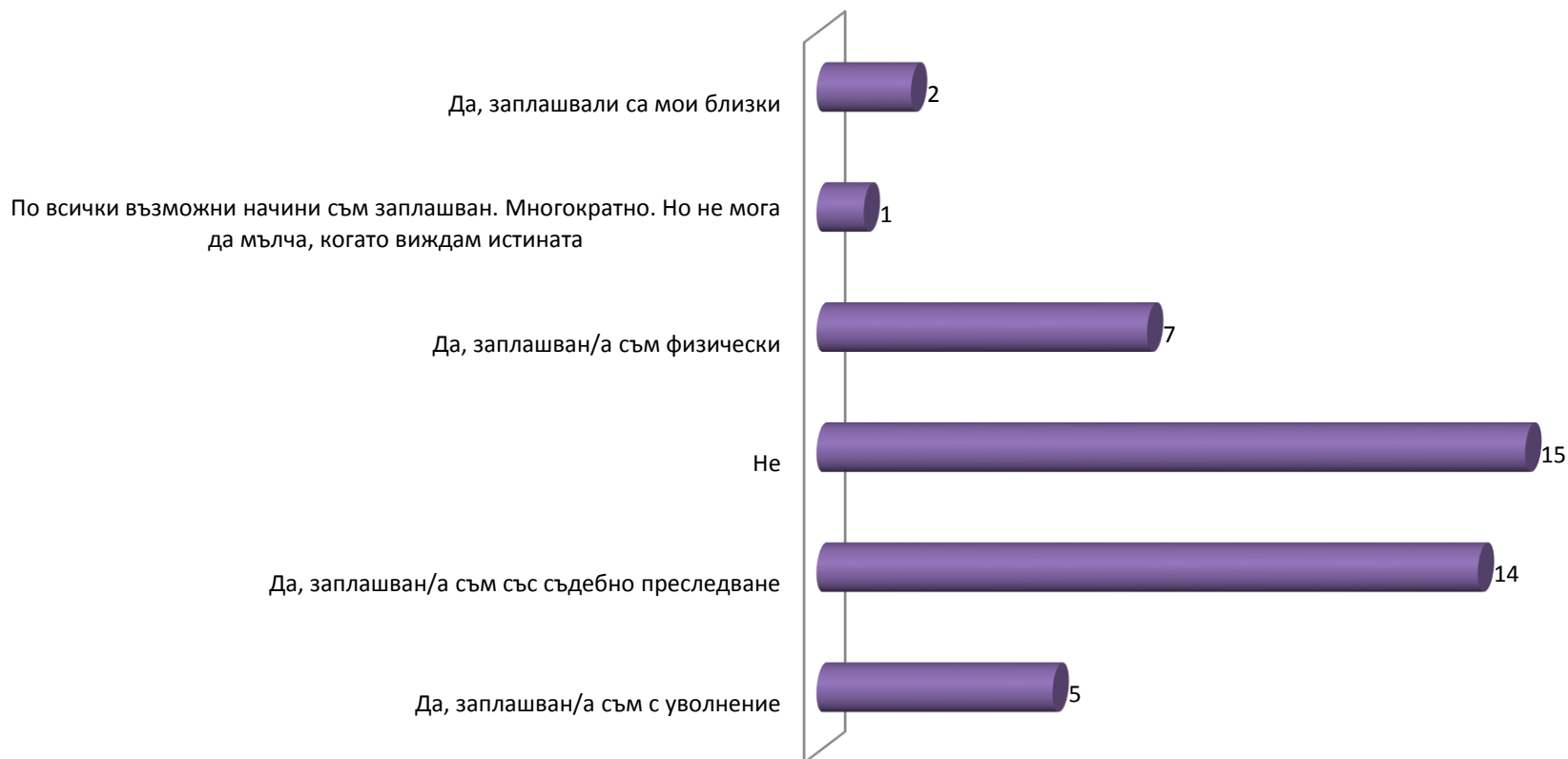
Заплахи

Заплахи към журналисти

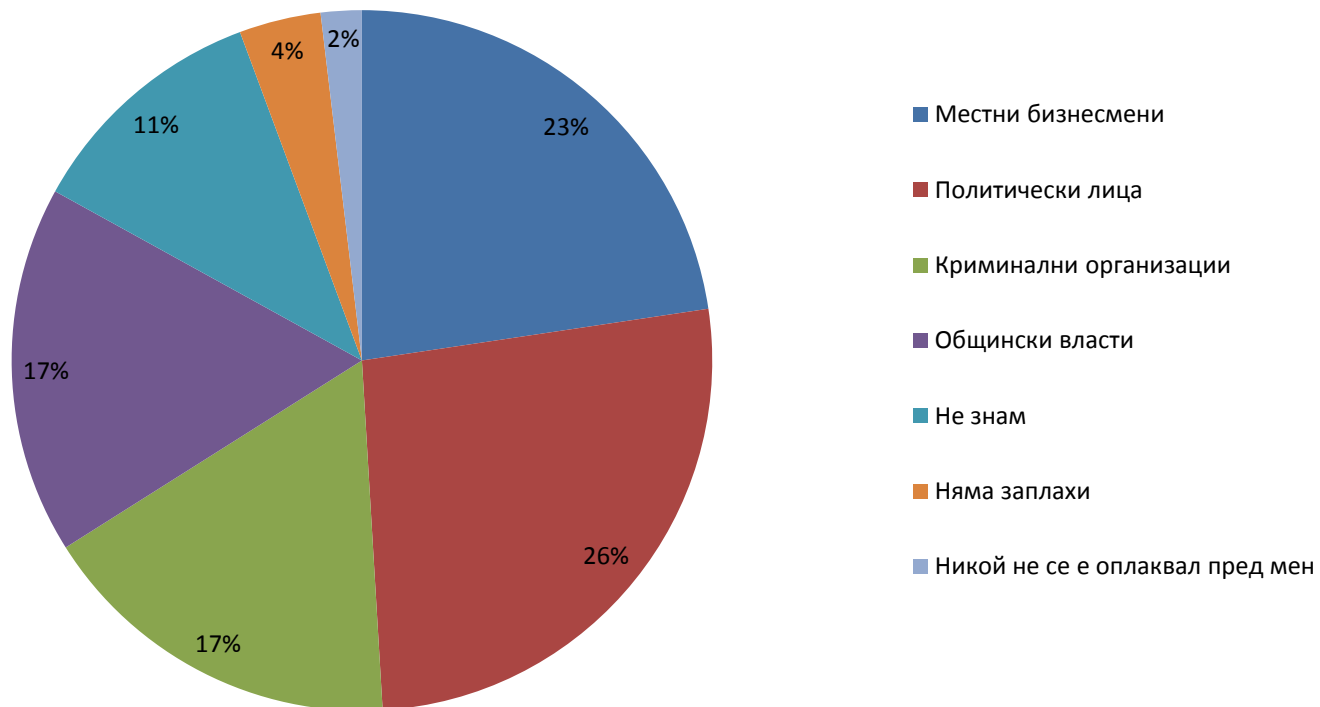
Заплахи

Заплахи лично към журналиста

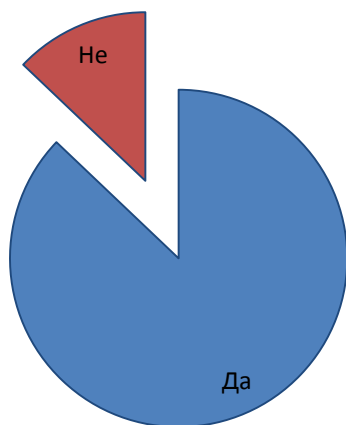
Заплахи

Източници на заплахи

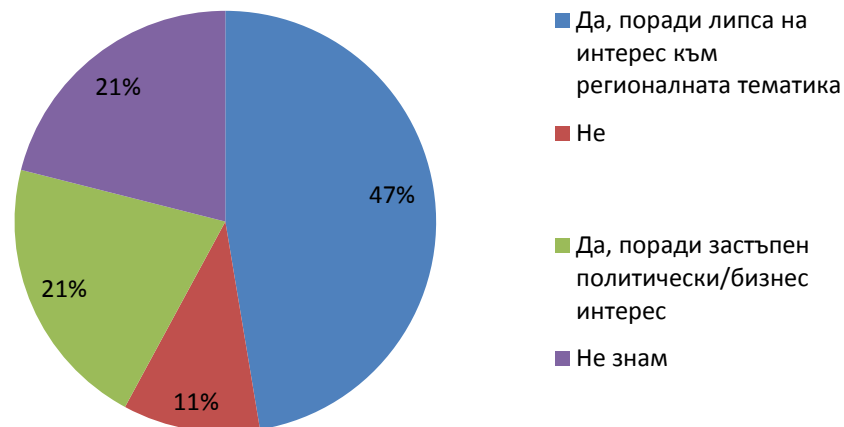

Кореспонденти на регионално ниво

Работят ли кореспондентите за повече от една медиа?

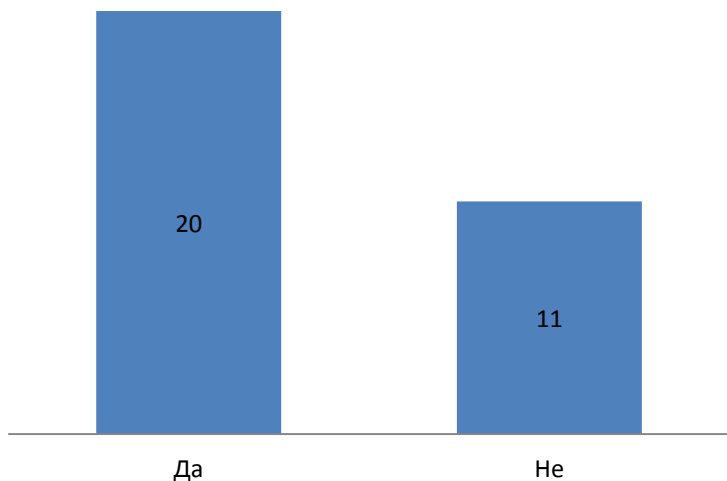

Спиране на материали на централно ниво

Ефекти от журналистическите материали

Журналистическите материали като генератор на промяна

Примери:

- Крайният резултат в местните избори през есента на 2007 г., когато фаворитът загуби за сметка на претендента.
- Материалите на журналисти, повлияли положително на работата на Община Казанлък, са твърде многобройни, за да се съберат в определеното място, общината започва да работи, предимно след журналистически публикации.
- Оправяне на улици, повишаване на чистотата, спиране на пушенето в градския транспорт/преди години/, институции свършват работата по-бързо и др.
- Предотвратени назначения в местната власт, предотвратени решения на Общински съвет
- След мой репортаж направиха ограда на скала, от която едно дете беше паднало направо на околновръстното шосе във Велико Търново, при положение, че става въпрос за парк. Успяхме да спрем и незаконната сеч на няколко места с взаимни усилия с колеги.
- Смяна на съдебен състав по обществено значимо дело, заради разкрит конфликт на интереси; промяна в инфраструктурата или плановете за промяна в интерес на хора с увреждания; промяна на плановете за частен бизнес, който е в разрез със законови изисквания; помощ за хора в нужда и др.
- Спиране на инвестиционно намерение за златодобив след серия публикации за вредата, предимно от него

Казуси

- Най-често са свързани с автоцензура на журналисти, които отказват да се занимават с определени теми без това да им е изрично вменено от редактори и собственици. Например държавните медии не публикуват критични материали за местната или централна власт.
- Призоваване в полиция и прокуратура, натиск за подписване на Протокол за полицейско предупреждение да не се пише срещу местната власт по указания на прокуратурата.
- Редовно биват заплашвани журналисти със съд и физически заплахи, обиди и клевети от страна на общински служители във Фейсбук, седем журналиста са викани в полицията, за да се подписват, че няма да пишат срещу кмета на общината Галина Стоянова. Аз съм един от тях.
- Има нужда от подкрепа в гилдията в реално време, никой не е застрахован от посегателство. Напротив, имаме все повече проблеми, когато решим да сме критични.
- Уволняван съм няколко пъти, след като първо ми е намеквано, а после натвърдвано да си мълча по някои теми. Свидетел съм на всякакъв вид манипулиране (включително финансово и сексуално). Съвсем на скоро спрях да пиша за един от големите национални вестници, тъй като изпратих статия за едно очевадно издевателство върху свободата на словото, но те се уплашиха да го публикуват.

Препоръки

	Препоръки за подобряване на медийната среда
1.	Вдигане на нивото на журналистиката и повишаване на уважението към упражняващите професията чрез обучения на журналистите по места
2.	Насърчаване на разследващата журналистика чрез: подкрепа от по-големите национални медии, популяризиране на регионалните разследвания; създаване на национална платформа за регионални разследвания
3.	Въвеждане на ограничения и изисквания за упражняването на професията, професионални критерии при определяне на възнагражденията
4.	Повече прозрачност при управлението на обществените медии
5.	Осигуряване съвети и юридическа помощ за журналисти
6.	Повече солидарност в гилдията, обединяване в активна професионална структура
7.	Да се промени Конституцията и Закона за местното самоуправление, като се ограничат правомощията на кметовете на общини до чисто представителни функции.

ASSOCIATION OF EUROPEAN
JOURNALISTS – BULGARIA

Благодарим ви за вниманието!

За контакт:

team@aej-bulgaria.org

www.aej-bulgaria.org

С подкрепата на:

AMERICA FOR BULGARIA
FOUNDATION

Фондация Америка за България